

DESIGNERN I JULI

LINCOLN KAYIWA

Design för designens skull är meningslöst. Det tycker Lincoln Kayiwa, som med sina produkter hellre vill erbjuda estetiska lösningar på vardagsnära problem.

JEANETTE BJÖRKQVIST, TEXT • FABIAN BJÖRK, FOTO

Lincoln Kayiwa utmärkte sig med besked då designstuderandena vid Konstindustriella högskolan i fjol ordnade sin slututställning i Helsingfors. New York Times utnämnde nämligen direkt hans klädhängare Dino till en av årets internationellt sett mest intressanta produkter.

Han var, naturligtvis, ifrån sig av glädje. Vad den färska designern inte visste då var hur lång vägen vidare skulle bli.

– En stor del av oss utexaminerades i tron att det viktigaste är att du är kreativ och kommer på idéer som kan bli funktionsdugliga och estetiska grejer. Men riktigt så enkelt var det inte.

För som Kayiwa hunnit lära sig under det år som gått sedan dess så är vägen från idé till klar produkt i butiken en helt egen vetenskap, som han till och med tycker borde vara en del av utbildningen på Konstindustriella.

I våras fick han, efter en lång rad motgångar, ut sin första produkt på marknaden – den slitstarka silvertången Tukaani som är tänkt att användas som ett praktiskt men snyggt alternativ till ätspinnar. Den säljs sedan i våras för lite mer än 200 euro styck i sju butiker, bland dem Design Forum i Helsingfors och några butiker i Sverige.

Men den bejublade klädhängaren som återförsäljare i ett tiotal olika länder, bland dem flera från USA och Japan, fortfarande ringer om så gott som varje vecka existerar fortfarande inte som annat än den prototyp han gjorde i samband med sitt examensarbete.

– Att göra 400 exemplar av den kostar en halv miljon euro. Det är ju en omöjlighet. Jag har nu arbetat på att försöka hitta en bra tillverkare och sponsorer. Efter alla de här månaderna ser det ut som om jag kanske kan få den till försäljning nästa år. Men det har varit oerhört frustrerande att reda ut allt det här och att vara tvungen

Betty, för ljus eller blomma.

Eemeli, svart eller vit vas till hösten.

Tukaani, bestick för dem som inte klarar kinesiska pinnar.

att säga till alla potentiella köpare att den inte finns att köpa ännu.

Och hängaren har han trots allt en prototyp av. Det har han inte av alla sina produkter.

– Väldigt mycket av tiden sedan jag blev klar har gått till att lära sig processen: att hitta bra samarbetspartner som för ett rimligt pris gör kvalitativa prototyper, att lära sig hitta dem som tillverkar produkterna och att lära sig hur man sedan ska få sin produkt till försäljning. Men nu börjar jag vara på det klara med hur man ska göra det här och det känns väldigt bra.

Till hösten är Lincoln Kaiywa därför äntligen redo att lansera fler av sina redan uppmärksammade produkter. Först ut i augusti blir ett porslinsset som ska fungera både som fullständig picknickutrustning och också som trendig bordsservis hemma. Prototypen gör han just nu i samarbete med ERKKI KOSKELA.

Settet Dico innehåller i första skedet kopp och tallrik och utökas senare med bestick.

– Serien är namngiven efter min bror, som bor i Uganda. Han är en underbar person: enkel, direkt och organiserad. Precis som servicen.

På Dico följer senare i höst vaserna Betty och Eemeli, samt kombinerade vasen och ljusstaken Faith.

Det senaste årets byråkrati har till en del tärt på hans kreativitet, men hjälpen har funnits i nergrävda idéer från studietiden.

– För mig är ett fritt tankeflöde viktigt för att jag ska komma på nya saker. Jag tror det finns en grundläggande skillnad i om du är anställd hos någon för att hitta på produkter eller om du är en fri designer med eget företag. Hade någon plockat mig direkt från skolan så hade jag säkert varit nöjd med att designa för Marimekko, Iittala, Ikea eller vad som helst. Men nu när jag

tragglat mig fram på den långa lärovägen känns det här som det rätta alternativet för mig.

I Lincoln Kayiwas enmansföretag styr estetik, vardagen och funktionaliteten.

– Det finns små saker i livet som inte fungerar och det gäller att hitta dem och sedan finna en estetisk men praktisk lösning på dem. Det finns mycket design som görs bara för designens skull, men jag anser att det är konst, inte design.

Så kan han själv titta på ett bord, tänka ”trång lägenhet” och därefter ”praktiskt men stiligt utfällbart bord”.

– Jag skulle inte designa ett bord bara för att ha det på min meritlista utan det måste finnas en idé bakom, ett behov. Lite som porslinsserien. Den idén kommer från min egen kultur i Uganda där vi har lerkoppar som vi använder till allting. Min servis är också sådan att du ska använda kopporna till både kaffe, vin och vatten eller vad än du vill dricka. I dag fyller vi skåpen med diverse glas för olika funktioner och det är både onödigt och miljöovänligt.

Lincoln Kayiwa, som flyttade till Finland år 2001 och numera har en liten son med sin sambo SAILA-MARI KOHTALA, är tacksam över sin kulturella bakgrund.

– Jag kan många gånger se på både den västerländska och särskilt den skandinaviska designen från ett utomstående perspektiv och notera problempunkter som inte de som är upp vuxna med den här kulturen ser.

Han tror också att hans bakgrund hjälper honom att se mer internationellt på hela designbusinessen. Så gick han direkt, och med framgång, ut med sina produkter till flera länder. Just nu arbetar han också febrilt på att lansera sin hemsida www.kayiwa.fi på ännu fler språk.

– Think global. Det är ett bra motto.